

הלכות נטילת ידים שחרית - ז

זמן ברכת על נטילת ידים

פסחים ז, ב

אמר רב יהודה אמר שמואל כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן ... חוץ מן הטבילה ... דאכתי גברא לא חזי.

תוס' שם ד"ה על הטבילה

וכן בנטילת ידים לא חילקו בין נטילה של אחר בית הכסא, דלא מצי לברך קודם. מיהו בנטילה יש טעם אחר לברך אחר נטילה קודם ניגוב, כדאמרין האוכל לחם בלא ניגוב ידים כאילו אוכל לחם טמא.

שוע"ר סי' ד מהדורא קמא

ז אין צריך לנגב הידים אחר הנטילה של שחרית, ומותר לברך ברכת על נטילת ידים בלי ניגוב.

שוע"ר סי' ו

ב יש נוהגים, כשמשיכמין בבוקר ורוצים לילך תיכף ומיד לבית הכנסת להתפלל, ממתנינים לברך על נטילת ידים עד בואם לבית הכנסת, ומסדרין ברכות על נטילת ידים עם שאר ברכות השחר, מפני שעיקר תקנת נטילת ידים בשחר הוא כדי להתקדש ולטהר ידינו קודם עבודתנו כמו כהן שהיה מקדש ידיו קודם עבודתו, וכיון שעיקר העבודה הוא להללו ולשבחו ולהתפלל לפניו, לכן קודם התפלה שייך לברך על נטילת ידים, שאם אין תפלה אין נטילת ידים.

ג במה דברים אמורים כשהולכין לבית הכנסת תיכף אחר נטילת ידים ומתחילין מיד לסדר סדר הברכות, אבל אסור להפסיק בין נטילה לברכה בלימוד או בשום תפלה, וכל שכן בדברים אחרים. ומי שרוצה להפסיק בינתיים כגון אלו שאומרים תהלים קודם התפלה, וכן בימי סליחות שאומרים סליחות קודם התחלת התפלה, יזהר לברך על נטילת ידים בביתו תיכף אחר הנטילה.

ה בנטילת ידים אי אפשר לברך קודם הנטילה, לכן נדחית הברכה עד לאחר הנטילה, אם כן כל מה דאפשר לקרב הברכה שתהא סמוכה להנטילה צריך לקרב ולא להפסיק בינתיים.

שוע"ר סי' קנח

טז מצוה זו, כיון שלפעמים אי אפשר לברך עליה קודם עשייתה, כגון היוצא מבית הכסא, ומוכרח לברך אחר עשייתה, אין לחלק בה בין פעם לפעם, ולעולם יכול לברך אחר כך ... לכתחלה מדקדקים לברך קודם הניגוב הואיל וגם הוא מן המצוה, אבל עיקר הנטילה שמברכים עליה היא הנטילה לבדה שכבר נעשית. ומכל מקום אם נזכר אחר שבירך המוציא שוב אינו מברך על נטילת ידים.

יז כל האוכל בלא ניגוב ידים כאלו אוכל לחם טמא שנאמר ככה יאכלו בני ישראל את לחמם טמא בגוים אל תקרי לחמם אלא לח מים ועוד לחמם טמא בגימטריא בלא ניגוב ידים ... ויש מפרשים שטומאתן היא מאיסתן שדבר מיאוס קרוי טמא.

שוע"ר סי' רסג

יא אבל אין לה להדליק לכתחלה קודם לכתה בלא ברכה ובבואה מהטבילה משחשכה או מהחופה תפרוש ידיה לפני הנרות ולברך אז ... ומכל מקום בדיעבד ... לא בירכה בתחלת המצוה, יכולה לברך קודם עיקר המצוה, דהיינו קודם שתהנה לאורן).

קונטרס אחרון שם ס"ק ג

כשלא היה אפשר לברך תחלה, יכול לברך אחר כך. ומהאי טעמא יש לומר, שאף שהפסיק הרבה יכול לברך, דאיזה גבול יש לדבר.

סדר נטילת ידים לסעודה

ד ואחר ששפך ב' פעמים על יד זו ובי' פעמים על יד זו, מצות חכמים לשפשפן יפה זו בזו לטהרה יתירה. ולפי ששפשוף זה הוא מכלל מצות נטילת ידים, לכן יברך ברכת על נטילת ידים קודם שפשוף זה, כדי שתהא הברכה כמו עובר לעשיית המצוה ... ואם לא בירך קודם השפשוף יברך אחר כך קודם הניגוב, ואם שכח יברך אחר כך.

ספר המנהגים – חב"ד ע' 2

ברכת על נטילת ידים שחרית מברכים כשהידיים נגובות, מוגבהות עד מקום פאות הראש ופרודות.

מחזיק ברכה סי' ד

א דע כי אין רוח רעה [ס]רה עד אחר הניגוב, מהר"ש ניגורין. הביאו דבריו מהר"ם פאפיראש זצ"ל בספר אור צדיקים והרב סולת בלולה. וכפי זה נראה דלא יברך עד שינגב ידיו.